

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

38. An jactantia de aliquo peccato eamdem habeat melitiam, ac ipsam peccatum, ita ut in confessione teneatru explicare peccatum, de quo jactantia fuit? Et notatur, quod si de dexteritate, ingenio, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

dam assumitur offensa rei mortalis. Sed hæc ratio offensa mortalis eiusdem rationis est in omnibus mortalibus; quod verò sit hoc, vel illud peccatum mortale, materialiter se habet. Ergo, &c. Et ideo, vt alibi firmavimus, licet verba contumeliosa sint diversæ speciei; eo quòd per illa obiciantur proximo defectus speciei diversæ, non tamen sunt peccata mortalia contumeliæ specie distincta; quia in tantum contumelia est peccatum mortale, in quantum assumitur, vt instrumentum, seu medium ad honorem proximi lædendum, quòd verò sint hæc, vel illa verba contumeliosa, materialiter se habet.

Alibi supra
in Ref. 19 §.
2 à lin. 3 & n
aliis eius not.

RESOL. XXXVIII.

An iactantia de aliquo peccato eandem habeat malitiam, ac ipsum peccatum, ita vt in confessione renentur explicare peccatum, de quo iactantia fuit?

Et notatur, quòd si de dexteritate, ingenio, virilitate in committendo peccato iactetur, non esse mortale, si audientes intelligant te in peccato non complacere, neque de illo laudari, sed solum de modo, qui in committendo adfuit.

Etiamsque aduertitur, quòd si alius te de peccato laudet, & tu laudes acceptes, mortaliter peccas, nisi tibi displiceret, & præ verecundia taceres, nisi talis esses, vt tacendo stantibus scandalum præberes. Ex part. 4. tr. 4 & Misc. Ref. 44.

* Alibi in
Ref. præterita,
& in Ref. seq. & infra
in Ref. 106 §.
Nota verò, &
leg.

§. 1. **S**i iactantia non sit cum gaudio de peccato commisso, negativam sententiam * alibi cum Navarro docui. Sed seio hanc sententiam cuidam viro docto displicuisse, immerito quidem, vnde illam iterum doceo cum Castro Palao in opere morali tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 1. n. 5. vbi sic asserit: Si gaudium excludas, & solum peccatum iactantia committas, existimò probabilis non variari eius malitiam ex varietate peccati circa quod versatur, ac proinde te non esse obligatum declarare peccatum cuius fuit iactantia, sed sufficienter satisfacere, dicendo te de mortali culpa iactasse. Probo, quia tota iactantia malitia consistit in captanda gloria & honore ex malefactis; quòd verò malefacta sint atrocina, homicidia, aut fornicationes, materiale quid est, & per accidens ad iactantia malitiam, sicuti ad violationem voti, & iuramenti materiale quid est, quòd violatio sit in castitate, vel paupertate. Ita ille, & ego, quod est valde notandum.

2. Notandum est etiam hic obiter cum Lessio lib. 2. cap. 47. dub. 6. num. 42. Sanchez in summ. tom. 1. lib. 1. cap. 3. num. 4. & aliis, quòd si de dexteritate, ingenio, virilitate, in committendo peccato iactetur, non esse mortale, si audientes intelligant te in peccato non complacere, neque de illo laudari, sed solum de modo, qui in committendo adfuit, & ideo in tali casu debes animum tuum manifestare.

3. Nota etiam quòd si alius te de peccato laudet, & tu laudes acceptes mortaliter peccas, nisi tibi displiceret, & præ verecundia taceres, nam in tali casu existimat Sanchez loco citato, te non peccare mortaliter, nisi talis esses, vt tacendo stantibus scandalum præberes; verum hoc non placet Castro Palao, putat enim semper necessarium esse in tali casu, vt aliquo modo displicentia exterioris manifestetur; sed vtraque opinio est probabilis.

RESOL. XXXIX.

An qui se iactat, vel laudat de peccato renentur in confessione aperire speciem peccati? Ex part. 1. tr. 7. & Misc. 7. Ref. 36.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam nominatione contra me tenet novissime Ioannes Pontius in c. 7. Theol. disp. 46. quest. 7. concl. 2. n. 74. vbi sic ait: Dico, quòd quando aliquis iactat se de peccato commisso, (quando autem sit cum tali complacentia, aut gaudio, omnes concedunt debere speciem peccati significari) explicandam esse speciem peccati. Hanc resolutionem tenet noster Rodriquez, Sanchez, & probabilem asserit Cardinalis de Lugo, quamvis videatur præferre oppositam, quam tenet cum Navarro, & aliis Diana.

2. Probatur autem, quia illa ipsa virtus, quæ prohibet peccatum, videtur prohibere ex terminis iactantiam de illo commisso, & qui iactat de illo videtur approbare factum, & quòd vellet iterum illud facere, quòd per se videtur malum; & quidem malitia diversæ speciei, iuxta diversitatem specificam peccatorum.

3. Confirmatur ad hominem contra Cardinalem de Lugo, quia ipse n. 273. ait, aliquando in peccato iactantia debere explicari speciem peccati, quando scilicet iactatio afferret secum irreverentiam grauem, non solum contra Deum, sed contra personam creatam, nempe Principem: quia si quis contumelia afficeret Principem, & postea iactaret de ea, eo ipso novam iniuriam inferret ipsi, & consequenter deberet explicare speciem contumeliæ de qua se iactaret: sed non magis novam iniuriam inferret Principi, iactando se de contumelia ipsi facta, quam novam iniuriam faceret Deo, iactando se de peccato, & quidem iniuriam diversæ speciei, iuxta diversitatem specificam peccati: ergo si in casu hoc, proposito à Lugo, debet explicari species peccati: iam dicendum de omni iactantia.

4. Obiicies pro aduersariis: tota malitia peccati iactantia consistit in hoc, quòd peccatum accipitur, vt medium, ad capiendam ex ipso gloria, & laudem apud homines: ad hoc autem per accidens est quòd sit hoc, vel illud peccatum, quia solum attendi debet ad irreverentiam, quæ per iactantiam inferretur Deo; sicut quando quis violat votum, perinde est quo peccato violatur, quia spectatur tantum ad irreverentiam factam Deo, mediante violatione voti.

5. Respondeo, negando minorem, quia ex eo quòd fiat de tali peccato, apparet specialis turpitudine in ipsa opposita virtuti, cui opponitur peccatum.

6. Posset etiam negari maior, quia per hoc, quòd explicat tale peccatum, significatur contemptus, seu parvipensio virtutis, cui opponitur, quòd apparet esse ex se malum malitia proportionata tali virtuti. Hucvique Pontius.

7. Sed licet hæc opinio sit probabilis, non minus probabilem negativam esse puto, quam docui, & nunc iterum doceo cum Tamburino apud sent. de confess. lib. secundo, capit. septimo, §. 3. numero decimo, vbi docet, non solum prædictas species non necessario esse declarandas; sed probabile esse, sufficere si dicas, toties iactavi me de peccato mortali, seu de obiecto mortaliter peccaminoso. Ratio est, quia tota malitia quanta est iactantia consistit in eo, quòd offensa Dei eligatur, vt medium ad captandam gloriam apud homines, quæ magna est Dei irreverentia, id quòd aequè in omnibus mortalibus inuenitur, vel si quid aggravat peccatum, non videtur eiusmodi malitiam in aliam speciem transferre.

8. Et ita hanc sententiam, me citato, tenet etiam Leander de Sacramento, tom. 1. tract. 5. disputat. 8. §. tertio, questione 12. & Ioannes de Soria in Epitome summarum part. 2. tract. 1. sect. 1. disp. 6. §. circa circumscriptionem. Immo contra Pontium non delectam hic apponere verba doctissimi Patris Castri Palai tom. 1.